

	Antwoordnota, Omgevingsvergunning eigen dienst/Leggerbesluit, project "Ruimte voor water in De Jordaan"	
	<i>Er zijn in totaal negen zienswijzen ingediend, met in totaal 43 verschillende punten.</i>	
	Zienswijze	Commentaar
1	Als melkveehouder kan ik momenteel geen enkele vierkante meter missen in verband met snel strenger wordende regels betreffende mestwetgeving	Als waterschap staan we onder andere aan de lat voor schoon en voldoende water. Dat is een hele opgave, omdat ze onder druk staan door bijvoorbeeld klimaatverandering. We werken dag in dag uit aan een robuust watersysteem. Zodat we ook voor de komende generaties kunnen blijven zorgen voor schoon en voldoende water. Voor onze inwoners, voor landbouw, natuur en het bedrijfsleven. Dat vraagt ook om maatregelen in De Jordaan. De watergangen zijn te krap en de waterkwaliteit blijft achter, dus we moeten aan de slag. Gelet op onze opgave is het onontkoombaar dat er landbouwgrond wordt afgestaan. Het waterschap heeft de wettelijke plicht vanuit Europa om voor een goede watwerkwaliteit te zorgen en daarvoor maatregelen te nemen. Ook heeft het waterschap een inspanningsverplichting om nu en voor de toekomst voor een goede waterafvoer te zorgen. Er is geen sprake van vrijblijvenheid.
2	Er wordt met te lage aankoop- en schadetarieven gerekend. Voor ons heeft het plan geen enkele meerwaarde en daarom hoeft het voor ons niet.	We baseren onze vergoedingen op de hoogste prijzen bij grondtransacties in het afgelopen jaar in de omgeving. Dat is ook wat we wettelijk maximaal kunnen rekenen. In de recent verstuurde nieuwe voorstellen aan landeigenaren zijn de vergoedingen geactualiseerd. We zijn gebonden aan regels, en proberen daarbinnen het maximale op te zoeken.
3	Een water licht verbreden en daarna half vol laten groeien met planten helpt niet de doorstroming	Het onderhoud zal straks eens per jaar plaatsvinden, waarbij ca. 25% van de planten op het onderwatertalud aan een zijde met rust gelaten worden. Met de breedte die gerealiseerd wordt, is daarmee de doorstroming voor nu en in de toekomst voldoende geborgd.
4	Waterschap belooft jaarlijks onderhoud. Gezien het huidige onderhoud, zie ik dat niet gebeuren.	Soms kunnen we geen onderhoud uitvoeren vanwege de natte omstandigheden, zoals vorig jaar op een aantal locaties. In veel watergangen is vorig jaar zowel in de zomer als in het najaar onderhoud gepleegd. Hierbij wordt al zoveel als mogelijk rekening gehouden met afvoercapaciteit en ecologie (planten laten staan).
5	We willen graag de watermonsters vanuit de Jordaan graag ontvangen. Om zo te kijken welke stoffen de vervuilers zijn.	Op het waterkwaliteitsportaal (https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/) zijn de meetgegevens van De Jordaan terug te vinden. Op de pagina 'Oppervlaktewater' (https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/oppervlaktewaterkwaliteit) zijn de meetgegevens te downloaden (IM_metingen _2022.zip). Het meetpunt in watergang De Jordaan betreft meetpunt 0982 van Wetterskip Fryslan.

	Antwoordnota, Omgevingsvergunning eigen dienst/Leggerbesluit, project "Ruimte voor water in De Jordaan"	
	<i>Er zijn in totaal negen zienswijzen ingediend, met in totaal 43 verschillende punten.</i>	
	Zienswijze	Commentaar
6	Voor de waterafvoer van het rietveld en de hoog finne lijkt het ons logisch dat het niet naar het gemaal van Burdaard wil. Want het rietveld en de hoog finne liggen wel 50 cm lager. Dus dat water kan beter naar de Valom.	Het water uit het gebied van het Rietveld en de Heechfinne stroomt in de winter al richting de Valom. In de zomer (april-oktober) lukt dat niet, omdat het zomerpeil lager is dan het aangrenzende peilvak van de Valom (-1,55 m NAP bij Rietveld en Heechfinne, -1,45 m NAP bij de Valom). Als we het water 's zomers naar de Valom willen laten stromen, moet het peil minstens 10 cm omhoog. Dan komen de landbouwgronden in de knel, dus laten we het water liever afstromen naar gemaal de Jordaan bij Birdaard.
7	De natuurvriendelijke oevers die worden aangelegd die worden straks tegen ons gebruikt voor de ecologische hoofdstructuur	De ecologische hoofdstructuur heet tegenwoordig Natuurnetwerk Nederland (NNN), wordt vastgesteld door de Provincie en staat los van de inrichting van KRW-oevers door het waterschap. De nieuwe oever krijgt geen natuurbestemming.
8	De communicatie wat betreft deze plannen zijn wel erg laat. Het is een plan wat al 3 jaar geleden is gestart. En wij moeten in de laatste maand nog horen over het hoe en wat. En dan hebben we uiteindelijk maar 14 dagen om zelf te reageren. Drie jaar geleden bij de start is afgesproken dat alles op vrijwillige basis zou zijn zonder onteigenen.	In 2021 zijn er informatieavonden gehouden, eind 2021 is hier een nieuwsbrief over verstuurd. De afgelopen twee jaar zijn diverse onderzoeken uitgevoerd, is het ontwerp gemaakt, zijn er voorstellen aan eigenaren gedaan en zijn er gesprekken gevoerd. Voor watergang H is geen grond nodig. De zienswijzeperiode duurde zes weken. In april van dit jaar zijn er inloopbijeenkomsten georganiseerd tijdens de zienswijzeperiode. Voor het punt vrijwilligheid verwijs ik u naar ons commentaar bij punt 1.
9	Wij hebben geen wateroverlast in de huidige situatie, daarom hoeft het van ons niet anders.	Het kan dat u nu geen wateroverlast heeft. De huidige situatie voldoet nu op veel locaties niet aan de legger en voldoet daarmee (hydraulisch) niet aan de norm. Dat betekent niet dat dit op alle locaties tot wateroverlast leidt. De belasting op het systeem door neerslag neemt echter toe en door over te gaan naar extensiever, ecologisch onderhoud neemt de afvoercapaciteit van het watersysteem af. Om ook voor de toekomstige generaties wateroverlast te voorkomen, ligt hier een opgave.
10	In de voorlichting bijeenkomst is ons door de heer van Weperen verteld dat alles op vrijwillige basis zou worden gedaan, in de laatste nieuwsbrief staat dat bij geen overeenstemming een gedoogplichtbeschikking geldt dus zo vrijwillig is het niet.	Wij betreuren het dat u ervan uitging dat het project alleen zou kunnen doorgaan met instemming van alle rechthebbenden in het gebied. We proberen er in goed overleg uit te komen, maar we hebben opgaven die niet vrijblijvend zijn. Voor het punt vrijwilligheid verwijs ik u naar ons commentaar bij punt 1.
11	De percelen zijn nu mooi vierkant van vorm, als de plannen doorgaan komen er bochten in met name ter hoogte van de heer Zwart bij galgehoog dit vinden we niet wenselijk.	Aan de kant van de verbreding van de watergang kan plaatselijk (en met de grootte van die verbreding) in zekere mate afbreuk gedaan worden aan de rechtheid van het perceel aan die kant.
12	Wij voorzien bij deze plannen dat we een veel grotere hoeveelheid hekkelspecie/riet moeten ontvangen de vraag is wat daar mee te doen extra kosten!	De hoeveelheid hekkelspecie die ontvangen moet worden, blijft ongeveer gelijk. De watergangen worden weliswaar (gemiddeld een kwart) breder, maar ze worden niet meer over de volle breedte geschoond, maar voor circa driekwart.

	Antwoordnota, Omgevingsvergunning eigen dienst/Leggerbesluit, project "Ruimte voor water in De Jordaen"	
	<i>Er zijn in totaal negen zienswijzen ingediend, met in totaal 43 verschillende punten.</i>	
	Zienswijze	Commentaar
13	Doordat we areaal in moeten leveren missen we ook glb gelden in de toekomst.	We vergoeden op basis van "volledige schadeloosstelling". Daarin zit een component inkomensschade, waarin het verlies aan GLB-gelden is verdisconteerd.
14	Door dit project zijn wij genoodzaakt om ca. 4.008 m² af te staan aan het Wetterskip Fryslân	Dit betreft de landeigenaar die (absoluut, niet relatief/procentueel) het meeste grond kwijt raakt. Het waterschap kijkt naar het percentage grond dat een eigenaar ten opzichte van zijn totale areaal verliest. Voor de meeste eigenaren is dat een percentage onder de 1%, voor twee eigenaren is dat een percentage van tussen de 1% en 3,5%. Gelet op onze opgave (zie bij 1) is het onontkoombaar dat er landbouwgrond wordt afgestaan.
15	De afvoer capaciteit bij ons is goed. Wij ondervinden hiermee geen problemen. Mocht dit bij andere betrokkenen wel blijken dan is het eenvoudig om een soort van klein gemaal te plaatsen halverwege richting Oudkerk. Dan heeft men meer capaciteit om het water weg te pompen. De verbreding van de Jordaen is ons inziens daarom overbodig.	De opzet van het watersysteem is goed en wijzigt niet. We beogen een verbetering van het watersysteem door het verruimen van de watergangen. De gemaalcapaciteit is voldoende. Het plaatsen van extra gemaalcapaciteit betekent dat we wateroverlast doorschuiven naar de boezem, vanwaar we het water ook niet altijd snel genoeg af kunnen voeren. Dat is een verschuiving van het probleem. Bij een nieuw gemaal moet de watergang ernaartoe ook op orde zijn, dat betekent verbreding van bestaande watergangen. Gemalen zijn ook duur. Liever benutten we de bestaande gemaalcapaciteit optimaal door de watergang ernaartoe op orde te brengen.
16	De walbeschoeiing welke destijds is geplaatst is nog in goede staat. Het is voor de doorstroming van het water gunstig. Er zijn geen hindernissen want er groeit niet van alles aan de kant en de walkant blijft ook goed in tact. Waarom kosten maken wanneer iets nog in goede staat is?	De walbeschoeiing is 2 jaar geleden geïnspecteerd. De beschoeiing vertoont gebreken en is niet meer in goede staat. De verwachting is dat deze over 5 tot 8 jaar geheel moet worden vervangen. De beschoeiing is nu ruim 20 jaar oud.
17	Het gevaar bij het aanleggen van natuurvriendelijke oevers is het feit dat er alleen maar riet groeit. In de loop van de tijd zal dit naar binnen groeien. Zie naar de Murk onder Oudkerk, deze is op dezelfde manier aangelegd. Dit jaar hebben ze de Murk open moeten baggeren. Dit zal in de loop der tijd bij dit project precies zo vergaan.	Het trace van de Murk richting Oudkerk betreft een natuurvriendelijke oever met een diepte van 50 tot 70 cm. In dit project is van een dergelijke ondiepe waterzone geen sprake. Er is sprake van verbreding en een flauwer talud.
18	Er wordt beweerd dat de kwaliteit van water matig tot slecht is. Het lijkt mij zaak om eerst de uitslagen van de watermonsters openbaar te maken	Op het waterkwaliteitsportaal (https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/) zijn de meetgegevens van De Jordaen terug te vinden. Op de pagina 'Oppervlaktewater' (https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/oppervlaktewaterkwaliteit) zijn de meetgegevens te downloaden (IM_metingen_2022.zip). Het meetpunt in watergang De Jordaen betreft meetpunt 0982 van Wetterskip Fryslân.

	Antwoordnota, Omgevingsvergunning eigen dienst/Leggerbesluit, project "Ruimte voor water in De Jordaen"	
	<i>Er zijn in totaal negen zienswijzen ingediend, met in totaal 43 verschillende punten.</i>	
	Zienswijze	Commentaar
19	Uw plan is om de bestaande stuw achter ons huis (Dokkumer Straatweg 18, Burdaard) te verwijderen. Naar ons inziens is dit niet nodig. Het houdt het water niet tegen. Eventueel zou men de klep kunnen verwijderen. De stuw bestaat uit ca. 200 m² beton in de bodem. Het is een grote kostenpost om dit te verwijderen en af te voeren. Wij gebruiken de stuw om er overheen te lopen naar ons andere land dus het zou een groot gemis zijn.	De stuw heeft geen functie meer en is een versmalling in de watergang. De betonwand met leuning is in matige toestand. Het waterschap is verantwoordelijk voor dit kunstwerk. Ook wanneer deze stuw als brug wordt gebruikt. Daarom kiest het waterschap ervoor de stuw te verwijderen.
20	Voor het verbeteren van de waterkwaliteit is het prioriteit om de riool overstorten aan te pakken, welke bij u bekend.	Voor een toelichting op de riooloverstorten, verwijzen we u naar onze toelichting onder aan deze nota.
21	De Jordaen is een Hoofdwatengang die bedoeld is voor snelle afvoer van water. Momenteel voldoet dit goed. Afgelopen winter ,2023, mocht it Wetterskip niet malen omdat de boezem te hoog stond hierdoor stonden de weiland "blank". Toen er wel weer gemalen kon worden was het overtollige water binnen 1 à 1 ½ dag weer afgevoerd. De waterstand was op normaal peil. Conclusie: De afvoer-capaciteit is goed.	Het kan dat u nu geen wateroverlast heeft. De huidige situatie voldoet nu op veel locaties niet aan de legger en voldoet daarmee (hydraulisch) niet aan de norm. Dat betekent niet dat dit op alle locaties tot wateroverlast leidt. De belasting op het systeem door neerslag neemt echter toe en door over te gaan naar extensiever, ecologisch onderhoud neemt de afvoercapaciteit van het watersysteem af. Om toekomstige wateroverlast te voorkomen, ligt hier voor ons een opgave. Er is momenteel met regelmaat overlast op sommige locaties, zelfs in de periode direct na het najaarsonderhoud, waarbij de watergangen geheel vrij waren van vegetatie.
22	In een Hoofdwatengang behoren geen bloemen en plantjes die belemmeren de afvoer van het water. Zij kunnen eventueel geplaatst worden in "tochtsloten" maar niet voor een gemaal !. Tevens is de bestaande walbeschoeiing nog goed dus waarom zou je dat verwijderen en veel onkosten maken ?! De subsidie die is toegezegd kan volgens mij in de tochtsloten worden gebruikt mits de eigenaren akkoord gaan. Zo kan men de gewenste bloemen en planten plaatsen om natuurvriendelijke oevers te maken. Ik heb de indruk dat it Wetterskip héél graag die subsidie wil ontvangen !.	Planten, die nodig zijn voor een goede waterkwaliteit, beïnvloeden inderdaad de afvoer van het water. Daarom worden de watergangen verbreed. We willen toe naar extensief, ecologisch onderhoud van de hoofdwatengangen. Dit betekent dat 1 keer per jaar ca. 75% van de waterplanten verwijderd wordt. Voor de staat van de walbeschoeiing zie punt 16. De subsidie komt mogelijk te vervallen, maar de opgave blijft.
23	Door het project " Ruimte voor water" denkt men dat de waterkwaliteit zal verbeteren. Volgens mij kan dat ook bereikt worden door de oevers bij de tochtsloten te realiseren. Tevens is het niet duidelijk wat de waterkwaliteit daadwerkelijk is ! De kwaliteit zal sowieso wel gaan veranderen omdat door het afschaffen van de derogatie ,minder dierlijke mest uitgereden mag worden. Het zou immers "gif" zijn ?!	Natuurvriendelijke oevers in tochtsloten geven geen invulling aan de opgave die er ligt voor de hoofdwatengangen: voldoen aan de norm (legger) voor die hoofdwatengangen, daarbij rekening houden met extremere neerslag in de toekomst, en extensief/ecologisch onderhoud (integrale legger) voor plant en dier. Voor de waterkwaliteit verwijzen we u naar ons commentaar bij punt 5.
24	In de eerste vergadering in 2019 is door van Weperen ons toegezegd dat veranderingen op vrijwillige basis zouden gebeuren. Nu in 2024 begint it Wetterskip te dreigen met een gedoogplicht.	Wij betreuren het dat u ervan uitging dat het project alleen zou kunnen doorgaan met instemming van alle rechthebbenden in het gebied. We proberen er in goed overleg uit te komen, maar we hebben opgaven die niet vrijblijvend zijn. Voor het punt vrijwilligheid verwijs ik u naar ons commentaar bij punt 1.

	Antwoordnota, Omgevingsvergunning eigen dienst/Leggerbesluit, project "Ruimte voor water in De Jordaan"	
	<i>Er zijn in totaal negen zienswijzen ingediend, met in totaal 43 verschillende punten.</i>	
	Zienswijze	Commentaar
25	Als melkveehouder/eigenaar van de grond wil ik geen meters kwijt raken i.v.m. de snel strenger wordende regels met betrekking tot de mestwetgeving. Door de Hoofdwatertalud te verbreden en daarna vol te zetten met beplanting belemmert men de doorstroming van het water.	We realiseren met deze maatregelen voor de komende generaties een robuust watersysteem, met een goede waterafvoer en waterkwaliteit. Het waterschap heeft de wettelijke plicht vanuit Europa om voor een goede watwerkwaliteit te zorgen en daarvoor maatregelen te nemen. Ook heeft het waterschap een inspanningsverplichting om nu en voor de toekomst voor een goede waterafvoer te zorgen. Er is geen sprake van vrijblijvenheid. Het onderhoud zal straks eens per jaar plaatsvinden, waarbij ca. 25% van de planten aan een zijde op het onderwatertalud met rust gelaten wordt. Daarmee is de doorstroming voldoende geborgd.
26	It Wetterskip zegt toe om het jaarlijks onderhoud op zich te nemen. Ervaring leert mij dat ik sceptisch ben of dit daadwerkelijk zal gebeuren.	Er zal eens per jaar onderhoud gepleegd worden.
27	Als melkveehouder/eigenaar van de grond kan ik geen enkele vierkante meter grond afstaan, zonder dat ik deze vierkante meters op een andere locatie terug krijg. Dit i.v.m. de snel strenger wordende regels met betrekking tot de mestwetgeving. Om mijn bedrijf te kunnen continueren, is dat noodzakelijk! Ik heb mijn verplichtingen ook bij derden.	Voor dit punt verwijzen we u naar ons commentaar bij punt 1.
28	Gebrekkige communicatie. Vanaf 20 juli 2023, waarbij ik het voorstel verbreding hoofdwatertalud heb ontvangen, tot de inloop dag 10 - 11 april 2024, is er geen enkele communicatie geweest m.b.t. bovenstaande. Omdat ik had aangegeven, geen enkele vierkante meter te kunnen missen, verbaasd me dat ten eerste. Door Dhr. Van Weperen is bij de eerste vergadering in 2019 toegezegd, dat de verandering uitsluitend op vrijwillige basis zou worden uitgevoerd, waarbij er van onteigening geen enkele sprake zou zijn. Tevens is dit door de heer Henk Sikma bevestigd, dat het op vrijwillige basis zou worden uitgevoerd. De brieven worden ondertekend door de Dhr. Klaas Bartlema, echter deze heeft na 21 juli 2023 op geen enkele wijze contact met mij opgenomen m.b.t. de verdere gang van zaken.	Wij betreuren het dat u ervan uitging dat het project alleen zou kunnen doorgaan met instemming van alle rechthebbenden in het gebied. We proberen er in goed overleg uit te komen, maar we hebben opgaven die niet vrijblijvend zijn. Voor het punt vrijwilligheid verwijs ik u naar ons commentaar bij punt 1. Tijdens afstemming met landeigenaar in 2023 heeft de landeigenaar laten weten niet mee te willen werken.
29	We kregen een nieuwsbrief van het Wetterskip (nummer 3, Maart 2024), waarbij reeds de procedure volledig was uitgewerkt, met de data van uitvoering. Dat het plan in zijn geheel is uitgewerkt, verbaasde mij enorm, omdat ik hier geen toestemming/ dan wel in kennis van was gesteld, voor de gedetailleerde uitwerking van het plan.	De afgelopen twee jaar zijn diverse onderzoeken uitgevoerd, is het ontwerp gemaakt, zijn er voorstellen aan eigenaren gedaan en zijn er gesprekken gevoerd. Omdat er gesprekken zijn gevoerd met een groot aantal landeigenaren, vonden we het op zijn plaats om inloopbijeenkomsten te organiseren tijdens de zienswijzeperiode. We proberen projecten met toestemming te realiseren. Dit lukt niet altijd.

	Antwoordnota, Omgevingsvergunning eigen dienst/Leggerbesluit, project "Ruimte voor water in De Jordaan"	
	<i>Er zijn in totaal negen zienswijzen ingediend, met in totaal 43 verschillende punten.</i>	
	Zienswijze	Commentaar
30	In de brief wordt er melding gemaakt dat er een grote kom voor het gemaal aangelegd gaat worden. Deze kom zou volgens de nieuwsbrief de werking van het gemaal verbeteren, doordat de fijne slipdeeltjes er kunnen bezinken. De kom is dusdanig klein om tot het gewenste resultaat te komen. Het dichtslippen van de uitloop komt naar mijn inziens, door slipwater uit de EE en gebrek aan onderhoud. Het staat volledig vol met riet. Er wordt tot heden geen enkel baggerwerk uitgevoerd. Het onrustig water wordt veroorzaakt door de bootvaart in de EE en het slipwater uit de bouw. (akkerbouw)	De kom vergroot de hoofdwatgang aan de polderzijde van het gemaal aanzienlijk en zal de werking van het gemaal ook verbeteren. De kom is niet alleen breder, maar ook dieper, waarmee ook ruimte ontstaat voor het neerslaan van slibdeeltjes die door De Jordaan meegevoerd worden naar het gemaal. We gaan de uitstroom nu verbreden en baggeren.
31	Doordat de kom het beoogde resultaat niet zal verbeteren, kan het aanpassen van het talud voor de ecologische kade op Wetterskips eigen grond plaatsvinden.	Hoe breder de aanvoer naar het gemaal is, hoe beter het gemaal werkt. Het voorkomt het pendelen van de pompen (aan- en uit slaan van de pompen). Met het verbreden van de watgang, moet ook de toegangsweg landinwaarts worden verlegd.
32	Vergoedingen zijn in geen verhouding met de kosten en risico's welke ik moet nemen. De kosten welke ik moet maken voor het dempen van de sloot en de compensatie van het Wetterskip staan in geen verhouding. Dit omdat mijn land is aaneengesloten aan de huiskavel en de teruggaaf welke ik ontvang van het Wetterskip is een veldkavel. Zoals u kunt lezen ben ik tegen het project en vraag u dit project nogmaals te beoordelen en de bovenstaande punten hierbij te betrekken.	Voor het punt van vergoedingen verwijzen we u naar ons commentaar bij punt 2. Het is de keuze van de eigenaar om wel of niet dempingen voor te stellen. Het waterschap stelt een bedrag per kuub ter beschikking voor het verwerken van de vrijkomende grond. Dat bedrag is voor een iedereen gelijk. Het is aan de betreffende partij wat hij met de vrijkomende grond wil doen.
33	Een water licht verbreden en daarna half vol laten groeien met planten helpt niet de doorstroming, overigens is op mijn locatie nooit geen sprake van stijging van het waterpeil of opstuwing van het water, dit geeft men ook toe. De voortgang is daar prima, dat op zich is al een reden om de noodzaak ter plekke te betwisten.	Het onderhoud zal straks eens per jaar plaatsvinden, waarbij ca. 25% van de planten aan een zijde op het onderwatertalud met rust gelaten worden. Daarmee is de doorstroming voldoende geborgd. Het kan dat u nu geen wateroverlast heeft. De huidige situatie voldoet nu op veel locaties niet aan de legger en voldoet daarmee (hydraulisch) niet aan de norm. Dat betekent niet dat dit op alle locaties tot wateroverlast leidt. De belasting op het systeem door neerslag neemt echter toe en door over te gaan naar extensiever, ecologisch onderhoud neemt de afvoercapaciteit van het watersysteem af. Om toekomstige wateroverlast te voorkomen, ligt hier een opgave.

	Antwoordnota, Omgevingsvergunning eigen dienst/Leggerbesluit, project "Ruimte voor water in De Jordaen"	
	<i>Er zijn in totaal negen zienswijzen ingediend, met in totaal 43 verschillende punten.</i>	
	Zienswijze	Commentaar
34	Men schrijft in de vergunning aanvraag / bekendmaking "De ecologische toestand van de wateren voldoet niet aan de eisen van de KRW. Zo is er bijvoorbeeld te weinig onderwaterleven, zowel van de waterplanten vissen en andere waterdieren". Vraag waar is deze stelling name op gebaseerd. Wat is de actuele status en het verloop?	De ecologische toestand is te volgen in de 'KRW-factsheet' (https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/kaderrichtlijn-water). De watergang De Jordaen behoort tot het waterlichaam 'Fries kleigebied, zoete polderkanalen'. De score voor 'Chemie totaal' voor dit waterlichaam is sinds 2009 slecht (laatst vermelde score betreft het jaar 2023). Voor 'Ecologie totaal' geldt dat deze in de tijd is verbeterd van ontoereikend naar matig. Op 'Specifieke verontreinigende stoffen' wordt slecht gescoord. Voor een uitleg/toelichting op de meetwaarden en beoordelingsmethodiek kunt u de projectmanager (fverberg@wetterskipfryslan.nl) mailen, dan kan hij een bezoek aan kantoor met de ecooloog organiseren.
35	Ik heb bij aanvang van het project al gevraagd naar het langjarige effect van de riool overstort in Rinsumageast wat allemaal naar de wijde murk en de jordaen drijft. Deze riool overstort moet in het kader van de "integrale aanpak van het waterschap m.i. Eerst worden opgelost. Het voelt voor mij erg onlogisch om een zijslot van deze "rioolvaart" verder te verdiepen en te verbreden zodat daar dan ook meer "troep" in past. Schoon water begint met er minder troep in te gooien lijkt mij.	Voor een toelichting op de riooloverstorten, verwijzen we u naar onze toelichting onder aan deze nota.
36	Ook heb ik in kader van WOB, van het waterschap gevraagd hoe vaak de riool overstort loost en hoeveel er dan uit komt en hoe dit wordt bemonsterd. Ik heb na 2 jaar en diverse vragen aan de projectleiders de gegevens nog niet kunnen krijgen.	Riooloverstorten zijn een integraal onderdeel van het rioolsysteem en kenmerkend voor gemengde afvoersysteem (afvalwater + hemelwater). De gemeente is hiervoor de verantwoordelijke partij en kan hierover meer zeggen. Door het waterschap wordt er op vaste punten bemonsterd in het kader van waterkwaliteit/KRW.
37	Vraag om inzage in het aantal lozingen en de monitoring / wateranalyse die door het waterschap hier op wordt gedaan. Wanneer en hoe wordt dit opgelost? Wat is het effect volgens het waterschap op beschreven "ecologische toestand van de wateren".	De gemeente heeft gegevens over het aantal lozingen van haar riooloverstorten. Op het waterkwaliteitsportaal (https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/) zijn de meetgegevens van De Jordaen terug te vinden. Op de pagina 'Oppervlaktewater' (https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/oppervlaktewaterkwaliteit) zijn de meetgegevens te downloaden (IM_metingen_2022.zip). Het meetpunt in watergang De Jordaen betreft meetpunt 0982 van Wetterskip Fryslan. Zie voor de relatie tussen riooloverstorten en waterkwaliteit de toelichting onder aan deze nota.

	Antwoordnota, Omgevingsvergunning eigen dienst/Leggerbesluit, project "Ruimte voor water in De Jordaen"	
	<i>Er zijn in totaal negen zienswijzen ingediend, met in totaal 43 verschillende punten.</i>	
	Zienswijze	Commentaar
38	Het plan is ter verbetering van de waterkwaliteit die blijktbaar onder de maat is in De Jordaen. Bij het ontstaan van De Jordaen in Rinsumageest is een riooloverstort die regelmatig spuwd. Waar zijn de resultaten van de watermonsters hiervan? Die dienen openbaar te zijn, maar worden al jaren verborgen gehouden	Op het waterkwaliteitsportaal (https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/) zijn de meetgegevens van De Jordaen terug te vinden. Op de pagina 'Oppervlaktewater' (https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/oppervlaktewaterkwaliteit) zijn de meetgegevens te downloaden (IM_metingen_2022.zip). Het meetpunt in watergang De Jordaen betreft meetpunt 0982 van Wetterskip Fryslan.
39	Minder mestruimte als pachter door areaalverkleining (inkomstenderving); ik verzoek u om een royale vergoeding voor inleveren v mestruimte	Voor dit punt verwijzen we u naar ons commentaar bij punt 2.
40	Areaal verkleining wat gevolgen heeft voor basis premie en eventuele toeslagen (GLB), compensatie met factor 8 is aan de lage kant; ik verzoek u om een royalere vergoeding die past bij de hedendaagse omstandigheden	We vergoeden op basis van "volledige schadeloosstelling": daarin zit een component inkomensschade, waarin het verlies aan GLB-gelden is verdisconteerd.
41	Areaal verkleining door gebruik te maken van een werkterrein gedurende de werkzaamheden, mis ik ook hier de gevolgen hiervan op de uit keren bedragen (GLB); ik verzoek u om een hogere vergoeding door inkomstenderving	Bij het gebruik van het tijdelijk werkterrein vergoeden wij ook de GLB-gelden. Wij kunnen daarbij echter alleen de geleden schade vergoeden en geen royalere bedragen. Daarmee komen wij in een staatssteun discussie terecht.
42	Afrastering wordt verwijderd. Toezegging mondeling gekregen van grondverwerfer WF dat hier een vergoeding van 500 euro wordt verstrekt ter compensatie voor het zelf afrasteren van tijdelijke rasters.(excl verwijderen afrastering); ik verzoek u deze toezegging schriftelijk te bevestigen	Deze komt in de overeenkomst te staan.
43	Vergoeding voor herstel werkterrein is aan de lage kant (niet marktconform). En indien dit wel verwerkt is in de vergoeding, dan aan de lage kant. Ik verzoek u om een hogere vergoeding marktconform Mogelijk voor compensatie is eventueel ook denkbaar inde vorm van het aanbrengen van grond (welke overtollig is) op huiskavel.	Deze vergoeding voor het herstel van het werkterrein is marktconform. Voor het verwerken van de vrijkomende grond ontvangt een ieder een vaste vergoeding per kuub (voor het "oppakken" van de grond, het transporteren en het grof egaliseren). Het is dan aan die partij wat hij met de vrijkomende grond wil doen. De genoemde vergoeding is recent aangepast, wat verwerkt zal worden in nieuwe voorstellen.

Antwoordnota, Omgevingsvergunning eigen dienst/Leggerbesluit, project "Ruimte voor water in De Jordaan"	
<i>Er zijn in totaal negen zienswijzen ingediend, met in totaal 43 verschillende punten.</i>	
Zienswijze	Commentaar
Toelichting riooloverstorten Rondom De Jordaan ligt een aantal rioolgebieden. Het gaat om gemengde stelsels en drukrioleringen. Alleen de gemengde rioolgebieden hebben vuilwateroverstortlocaties. De gemengde overstortlocaties (ZRO-F4641) loost op een met De Jordaan in verbinding staand water. In hetzelfde rioolgebied ligt overstortlocatie ZRO-F6100, die op het zelfde water loost maar dan op een iets grotere afstand van De Jordaan. In Rinsumageest, Burdaard en Aldstjerk voldoen de rioolstelsels, waar riooloverstorten onderdeel van zijn, aan de ontwerpcriteria die in Nederland gehanteerd worden. De kwaliteit van overstortend afvalwater wordt modelmatig gecontroleerd. Als er aanleiding voor is, wordt dit verder onderbouwd met analyses. De waterkwaliteit wordt op vaste meetpunten gemonitord. Bij het afleiden van de doelen voor KRW-waterlichamen is gebruik gemaakt van watersysteemanalyses met behulp van de 'ecologische sleutelfactoren'. Daarbij kijken we naar de mogelijke bronnen van diverse stoffen. Dat doen we aan de hand van informatie van onszelf en kennisinstellingen, bijvoorbeeld over emissies vanuit de landbouw, rioolwaterzuiveringen en de industrie. Eén van de ecologische sleutelfactoren is de organische belasting. Een hoge organische belasting kan leiden tot zuurstofloosheid, doordat zuurstof gebruik wordt bij het afbreken van de organische stoffen in het watersysteem. Daardoor kunnen bijvoorbeeld vissen sterven, maar ook kunnen bepaalde bacteriën die giftige stoffen produceren juist groeien. Ook de nutriënten, fosfaat en stikstof die vrijkomen bij de afbraak van organisch materiaal kunnen zorgen voor overlast, zoals (blauw)algengroei en troebel water met een lage biodiversiteit. Bronnen van organische belasting zijn bijvoorbeeld de landbouw en riooloverstorten. Uit watersysteemanalyses is gebleken dat het effect van riooloverstorten beperkt is. In tien KRW-waterlichamen vormen riooloverstorten mogelijk een probleem voor de waterkwaliteit. In de KRW-beslisnota is een maatregel opgenomen om in deze tien KRW-waterlichamen in samenwerking met gemeenten het effect van overstorten te onderzoeken. Eind 2023 is dat onderzoek gestart. Op deze tien 'verdachte' waterlichamen komen meer dan 75 riooloverstorten uit, vanuit 28 verschillende woonkernen/gebieden. Op basis van de eerste fase van het onderzoek, het bureauonderzoek, zijn de voorlopige conclusies dat van minder dan een derde van de gebieden de invloed van riooloverstorten als 'matig' of 'hoog' gekwalificeerd wordt. Voor meer dan tweederde wordt de invloed van riooloverstorten als 'gering' gekwalificeerd. Daarmee zou het treffen van emissiebeperkende maatregelen bij deze riooloverstorten niet zinvol zijn. De KRW-waterlichamen in gebied De Jordaan behoren niet tot bovengenoemd onderzoek. Volgens het waterschap betreft het water, waarbij het effect van riooloverstorten op de ecologische toestand gering is. Voor dit waterlichaam laten de watersysteemanalyses wel een knelpunt zien wat betreft de organische belasting. Op basis van expert judgement is geconcludeerd dat dit knelpunt ook met de waterbodem te maken zou kunnen hebben. We zetten in op maatregelen zoals waterkwaliteitsbaggeren (het baggeren van slib om de waterkwaliteit te verbeteren), slibvang of bezinkingsmaatregelen bagger (zoals in dit project de maalkom voor het gemaal) en natuurvriendelijk maaibeheer. En vooralsnog niet op riooloverstort.	